

- самостійна робота студентів з оригінальними науковими розробками, статтями, монографіями, що знаходиться в тісному зв'язку з аудиторними заняттями, супроводжує і доповнює їх;
- застосування різних форм контролю ЗУН студентів, що дозволяє перевірити, чи досягли студенти цілей навчання. Неабияке значення при цьому відіграє експертна робота випускників, приміром SWOT-аналіз політик ЄС;
- контроль якості прирощеного педагогічного продукту. Здійснюється шляхом порівняння застосування тестів у контрольній та експериментальній групах.

Члени кафедри європейської інтеграції глибоко переконані, що принципи науковості у викладанні слід розуміти не тільки як такий, що передбачає залучення економічного компоненту на своїх заняттях, а й дидактичного, що базується на сучасних досягненнях комплексу психолого-педагогічних наук, успіхи яких у країнах-лідерах Європейського Союзу перетворили викладання не тільки в активний процес кооперації викладача й студента, а й дозволили створити й комерціалізувати освітній продукт економічного університету.

Шевченко О. Л., канд. філол. наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов факультету МЕІМ

ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ АСПЕКТІВ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ-МІЖНАРОДНИКІВ

Багато хто вважає, що знання іноземної мови дозволяє успішно спілкуватися із зарубіжними партнерами, навчатися або працювати за кордоном, і це до певної міри справедливо. Але якщо необхідно встановити більш глибокі відносини як на побутовому, так і на діловому рівні, то зробити це важко без вивчення питань міжкультурної комунікації. Знання міжкультурних особливостей дозволяє зробити процес комунікації на міжнародному рівні більш гнучким та цілеспрямованим за рахунок розуміння та урахування відмінностей менталітету представників різних культур.

Останнім часом лінгвістичні дослідження в сфері міжкультурної комунікації проходять в основному в межах, соціолінгвісти-

ки. В цьому плані необхідно виділити, по-перше, компаративні дослідження однієї мови в якості *lingua franca* декількох етнічних або культурних груп та, по-друге, функціональні обмеження, з якими стикається мова однієї етнічної групи в результаті міжкультурного спілкування.

Інший напрямок філологічних досліджень впливу культури на мову, яке об'єднане терміном етнолінгвістика займається, в першу чергу, відображенням культурно специфічних понять у лексиці мови в історичній перспективі та залишає поза розглядом їхню роль у крос-культурній комунікації.

У зв'язку з розвитком нових навчальних дисциплін і такої спеціальності, як «Лінгвістика та міжкультурна комунікація» значно збільшився інтерес до взаємодії та взаємовпливу мов і культур.

Вивчення лінгвістичних проблем міжкультурної комунікації має чітку прикладну орієнтацію. Метою є визначення переліку мовних знань навичок, якими необхідно володіти тим, чия професія пов'язана з міжнародною діяльністю, коли міжкультурне непорозуміння може призвести до провалів у переговорному процесі та неефективної роботи компанії.

Центральним поняттям в сфері прикладної міжкультурної комунікації є міжкультурна сприйнятливість. Її підвищення в умовах багатьох відмінностей, невизначеності і змін, що характеризують сучасне суспільство, стає складовою професійної придатності фахівців.

Для підвищення міжкультурної сприйнятливості необхідно проводити крос-культурні тренінги, які ґрунтуються на ідеї про те, що недостатньо просто надавати студентам певну кількість нової інформації про особливості використання мовних одиниць в певній культурі. Ці знання мають бути засвоєні таким чином, щоб вплинути на комунікативну і культурну поведінку людей у ситуаціях міжкультурного спілкування.

Підвищення міжкультурної сприйнятливості відбувається поступово. Спочатку студенти мають усвідомити, що ці проблеми дійсно існують. На цьому етапі рекомендовано проведення рольових ігор. Потім студентам надається інформація про особливості міжкультурної комунікації взагалі і для даної культури зокрема. На цьому етапі активно використовується кейс-метод та розв'язання конкретних проблемних ситуацій. Наступні вправи спрямовані на закріплення отриманих знань та навичок. Такі тренінги мають стати важливою складовою підготовки фахівців міжнародників на бакалаврському та магістерському рівнях.